

Podstawowe dane osobowe recenzenta

prof. dr hab. Grażyna Bożek – Wota prof. zw.

Dziedzina: sztuki muzyczne

Dyscyplina: instrumentalistyka

Akademia Muzyczna im. Karola Lipińskiego we Wrocławiu

Wydział Instrumentalny

Katedra Kameralistyki

ul. Inżynierska 72/45

53 – 230 Wrocław

e – mail: gw2610@interia.pl

tel. 604 138 252

Wrocław, dnia 5 sierpnia 2016 roku

R e c e n z j a

Zleceniodawca recenzji

Akademia Muzyczna

Im. St. Moniuszki w Gdańsku Wydział Instrumentalny – pismo z dn. 2 06.2016 roku z posiedzenia Rady Wydziału Instrumentalnego w dniu 16.05.2016 roku; zlecenie podjęte na podstawie Ustawy z dnia 14.03.2003 roku o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (t.j. Dz. U. z 2014 roku poz. 1852).

Dotyczy

Uchwały Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej im. St. Moniuszki w Gdańsku z dnia 8 września 2014 roku w sprawie

- wszczęcia, na wniosek Pani mgr Dominiki Glapiak – Piłasiewicz, przewodu na stopień doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej – instrumentalistyka

- wyznaczenie recenzentów – Uchwałą Rady Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej im. St. Moniuszki w Gdańsku z dnia 16 maja 2016 roku

Do nadesłanego mi przez Panią Dziekan Wydziału Instrumentalnego prof. zw. dr hab. Elżbietę Rosińską, przewodniczącą Rady Wydziału pisma, sygnowanego datą 02.06.2016 roku, informującego o powołaniu mej osoby na funkcję recenzenta pracy doktorskiej mgr Dominiki Glapiak – Piłasiewicz n.t. „Koncert podwójny – elementy współpracy solistki i orkiestry”, została dołączona następująca dokumentacja:

- z posiedzenia Rady Wydziału w dniu 8 września 2014 roku o wszczęciu przewodu doktorskiego oraz wyznaczeniu Pani Profesor dr hab. Anny Prabuńskiej – Firlej z Akademii Muzycznej im. St. Moniuszki w Gdańsku na promotora pracy doktorskiej p.t. „Koncert podwójny – elementy współpracy solistów z orkiestrą”

- Uchwała Rady Wydziału z dnia 16.05. 2016 roku o wyznaczeniu recenzenta w osobie Pani Profesor dr hab. Anny Wesołowskiej – Firlej z Akademii Muzycznej im. K. i G. Bacewiczów w Łodzi

- Uchwała Rady Wydziału z dnia 16.05. 2016 roku o wyznaczeniu mnie jako recenzenta pracy doktorskiej Kandydatki

- protokoły Komisji Skrutacyjnej z przeprowadzonych głosowań
- lista obecności członków Rady Wydziału na posiedzeniach;
 - dnia 8 września 2014 roku
 - z dnia 16 maja 2016 roku

W dniu 8 września 2014 roku, liczba uprawnionych do głosowania członków Rady Wydziału wynosiła 20 osób. Na posiedzeniu było obecnych 12 uprawnionych członków Rady. Oddano 12 głosów ważnych, w tym 10 za wszczęciem przewodu doktorskiego i wyznaczeniem promotora oraz 2 głosy wstrzymujące się. Głosów przeciwnych nie było. Quorum głosujących w chwili podejmowania Uchwały zostało zachowane.

W dniu 16 maja 2016 roku, liczba uprawnionych do głosowania członków Rady Wydziału wynosiła 18 osób. Na posiedzeniu było obecnych 10 osób. Za wyznaczeniem mnie jako recenzenta, głosowało 10 osób. Nie było głosów wstrzymujących się i przeciwnych. Quorum głosujących w chwili podejmowania Uchwały zostało zachowane.

Niniejszym stwierdzam, że w świetle Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku art. 14 ust.2 pkt 1 i 2, Rada Wydziału podjęła prawomocne Uchwały o wszczęciu przewodu na stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych, w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka i wyznaczeniu promotora w osobie Pani Profesor dr hab. Anny Prabuckiej – Firlej oraz wyznaczeniu mnie jako recenzenta pracy doktorskiej mgr Dominiki Glapiak – Połasiewicz.

Podstawowe dane o Kandydatce

Pani mgr Dominika Glapiak – Piłasiwicz urodziła się 18 sierpnia 1985 roku, w Gdańsku. Kształciła się w Ogólnokształcącej Szkole Muzycznej im. F. Nowowiejskiego w Gdańsku, w klasie fortepianu mgr Mirosławy Pruskiej i ad. Andrzeja Artykiewicza. Studia kontynuowała w Akademii Muzycznej im. St. Moniuszki w rodzinnym mieście Gdańsku, w klasie fortepianu prof. dr hab. Waldemara Wojtała, i w klasie kameralistyki prof. dr hab. Anny Prabuckiej – Firlej. Ukończyła studia podyplomowe w Dusseldorfie/Niemcy, w klasie fortepianu prof. Diny Yoffe.

Od najmłodszych lat bierze udział w licznych konkursach, tak solowych jak i kameralnych, zdobywając nagrody i wyróżnienia. I tak:

Gorzów Wielkopolski	III nagroda	1998
Kraków	III nagroda	2000
Płock	wyróżnienie	2001
Wiedeń/Austria	II nagroda	2004
Smorgoni/ Białoruś	II nagroda	2009
Gdańsk(Brahmsowski)	II nagroda	2009
Osaca/Japonia	I nagroda	2011
w podwójnej kategorii – solo i koncertu z orkiestrą		
Słupsk	laureat „Estrady Młodych”	2009
Padwa / Włochy	II nagroda	2013
w kategorii muzyka kameralna		

Wielokrotnie była wyróżniana znaczącymi stypendiami, jak:

- „Primus Inter Pares” - najlepszy student Trójmiasta
 - Stypendium Mobilności Miasta Gdańska
 - Stypendium Tel Hai Piano Institute
 - Stypendium Gold County Piano Institute
 - Stypendium Instytutu Adama Mickiewicza
 - Stypendium Towarzystwa Chopinowskiego w Genewie
- i wiele innych.

W dowód uznania dla Jej kunsztu wykonawczego była zapraszana jako oficjalny pianista konkursów, festiwali. I tak:

- 2012 – XVI International Voice Competition w Truillo/ Peru czy:

Festiwale Muzyczne/ Szwajcaria, Francja, Rosja, Polska.

Ma na swoim konczie szereg występów za granicą: Belgia, Szwecja, Hiszpania, Wielka Brytania, Peru(Lima),Trynidad, Tobago, Japonia, USA oraz w Polsce.

Stale doskonalili swoje rzemiosło pianistyczne, biorąc udział w licznych mistrzowskich kursach w kraju i za granicą, jako solistka i kameralistka. Jej pedagogami byli znamienici artyści – muzycy, jak: Victor Derevianko, Akiko Ebi, Eugene Indjic, Andrzej Jasiński, Viera Nossina, Boris Petrushansky, Zbigniew Raubo, Dang Thei – Son, Maja Weitz, Robert Palmer, Aleksander Bonduriański, Guarneri Trio Prague, Eri Nakagava i inni.

Z wielkim powodzeniem prowadzi działalność artystyczną na płaszczyźnie kameralnej jak i solistycznej, co nie jest częstym zjawiskiem.

Może poszczycić się licznymi nagraniami dla radia i telewizji. W 2011 roku wraz z Maciejem Kułakowskim nagrała płytę z muzyką kameralną na wiolonczelę i fortepian, która ukazała się nakładem DUX.

W 2014 roku ukazała się Jej pierwsza płyta solowa z muzyką Musorgskiego i Chopina, wydana przez MTS Studio, a także płyta Wagner/ Strauss- Songs, wydana przez Acta Prealabe(APO340), gdzie Pani Dominika Glapiak towarzyszy na fortepianie sopranistce Bożenie Harasimowicz.

Kolejne dwie płyty CD mgr Dominika Glapiak – Piłasiwicz nagrała z Orkiestrą Kameralną „PROGRESS”. Pierwsza, z Koncertem na fortepian, trąbkę i orkiestrę kameralną c- moll op.35 D. Szostakowicza, w Galerii Szczudło Straszyn; i druga, z Koncertem na fortepian, skrzypce i orkiestrę kameralną d – moll F. Mendelssohna, w Sali Koncertowej OSM I i II st. im. F. Nowowiejskiego w Gdańsku.

Jako pianistka – kameralistka, partneruje studentom w klasie skrzypiec prof. dr hab. Konstantego Andrzeja Kulki.

Dorobek artystyczny Kandydatki nie podlega ocenie, ale zasadnym będzie podkreślić, iż bogata działalność artystyczna na przestrzeni sześciu lat aktywności zawodowej mgr Dominiki Glapiak stanowi istotny wkład w polską kulturę muzyczną.

Ocena pracy doktorskiej

Przedstawionym do oceny dziełem artystycznym są dwie płyty CD pod tytułem „Koncert podwójny – elementy współpracy solistów i orkiestry”. Dzieło wraz z opisem stanowi logiczną, uzupełniającą się wzajemnie całość.

Płyty CD zawierają nagrania następujących utworów kameralnych:

CD 1

D. Szostakowicz – Koncert na fortepian, trąbkę i orkiestrę kameralną c – moll op. 35

Cd 2

F. Mendelssohn – Bartholdy – Koncert na fortepian, skrzypce i orkiestrę kameralną d - moll

W realizacji dzieła oprócz Kandydatki wzięli udział:

- Robert Kwiatkowski – skrzypek

- Paweł Hulisz – trąbka

oraz Orkiestra Kameralna „PROGRESS” pod batutą Szymona Morusa.

Nagrania zostały dokonane przez Doktorantkę w 2015 roku. Płyta CD 1 w styczniu, w Galerii Szczudło Straszyn, zaś CD 2, w kwietniu, w OSM I i II st. im. F. Nowowiejskiego w Gdańsku.

Realizacją zajmował się Pan Grzegorz Stec.

Pomysł w kontekście poszukiwania kontrastów, a w implikacji zestawienie obok siebie dwóch jakże odmiennych charakterem, stylem kompozycji, to eksperyment, na który odważy się tylko artysta o szerokich horyzontach i możliwościach.

Dobór kompozycji i ich wykonanie ściśle koresponduje z tematem pracy.

Nagranie otwiera Koncert na fortepian, skrzypce i orkiestrę kameralną d – moll F. Mendelssohna – Bartholdy'ego, który należy do kanonu muzyki romantycznej, i jak wiele dzieł tego okresu, jest podatny na nadmierną czułość wykonawców. Zarówno Doktorantka, jak i współtworzący skrzypek Pan Robert Kwiatkowski, zamiast „przesłodzonego syropu”, zaproponowali w nagraniu ożywczy tyk krystalicznie czystej, źródlanej wody. Dzięki szybkim tempom, interpretacja koncertu podwójnego była niezwykle żywa i dynamiczna. Całość dopełniała przejrzysta pedalizacja, ujednolicona, precyzyjna artykulacja obojga solistów, ale zróżnicowana fragmentami dla zmiany charakteru niektórych fraz. Niemniej miałam czasami wrażenie, że skrzypek, niektóre frazy chciałby zdecydowanie bardziej dopieścić muzycznie.

W moim osobistym odczuciu, wołałabym słyszeć w dźwięku pianistki nieco mniej mocy i soczystości, która to dominowała niemal we wszystkich rejestrach. Słuchając nagrania, miałam wrażenie, że mocny dźwięk i trochę przerysowane detale, podkreślały bardziej dekoracyjność utworu niżli subtelność fraz czy harmonię.

Kandydatka mimo młodego wieku jest artystką o dużym doświadczeniu estradowym, wspartym błyskotliwą techniką i wirtuozowskim polotem.

Oczywiście powyższe refleksje opiniującej, nie mają wpływu na ogólny obraz wykonania, które epatowało naturalnością, pogodą, świeżością np. w części pierwszej Allegro, refleksyjnością w Adagio i zmiennością dźwiękowych obrazów w części trzeciej – Allegro molto, wykonywanych niepodzielnie w wesołym nastroju.

Dyrygent, Szymon Morus w piękny sposób wydobywał brzmieniowe smaczki i niuanse, a śledzenie ich, było dużą przyjemnością, bowiem orkiestra kameralna doskonale odczytywała intencje swego kierującego.

Drugi krążek CD, zawierał rzadko prezentowane publicznie dzieło D. Szostakowicza – Koncert na fortepian, trąbkę i orkiestrę kameralną c – moll op.35 nr 1.

Uwikłany w totalitarną politykę stalinowskiej Rosji, D. Szostakowicz, napisał w 1933 roku Koncert, w którym zestawiał dwa instrumenty: fortepian i trąbkę oraz orkiestrę kameralną, nadając tym samym utworowi bardzo oryginalny koloryt. Przemyślana i bardzo spójna konstrukcja, cztery części attacca ujęte w jedną, zróżnicowaną całość.

Obok Pani mgr Dominiki Glapiak – Piłsiewicz, drugim solistą jest trębacz Paweł Hulisz i orkiestra kameralna pod dyрекcją Szymona Morusa. Trzech dialogujących ze sobą partnerów: wirtuozowski fortepian, soczyście brzmiąca trąbka i motoryczna orkiestra smyczkowa; dało niezwykle barwny efekt. Ta mieszanina energii, humoru, pastiszu przeplatane go liryzmem; w odtwórstwie grających zabrzmiała niezwykle żywo. Od pierwszych dźwięków muzycy wprowadzili klimat najwyższego skupienia, pozwalający na uważne i głębokie słuchanie. Niezwykle trudno jest rozgraniczyć indywidualny wkład pracy w tego typu utworach, bowiem na efekt docelowy muszą pracować wszyscy artyści projektu, a nie li tylko pianistka. Dodam, że w tym utworze Doktorantka dostarczyła mi nieco odmiennych emocji. Kandydatka pokazała się nie tylko jako wyśmienita pianistka, ale wspaniała muzyk, wrażliwy na harmonię i dialog – współtworzenie z drugim solistą i orkiestrą. Podświadomie wnikająca w umysł komórka formotwórcza koncertu, stała się nicią, na której muzycy tkali kolejne pomysły, interpretując ze swadą i rozmachem. Pianistka wsłuchana w orkiestrę, stapiająca się z jej brzmieniem kiedy trzeba, a jednocześnie wspaniale wyrazista (ale nieprzesadnie emocjonalna), w momentach stricte solistycznych, porywała swoją energią muzyków. Środkowe Lento w Jej wykonaniu uwodziło urodą dźwięku – niespiesznym, subtelnym brzmieniem, kontrastowało z pełnym energii finałowym Allegro con brio, poprzedzonym krótkim Moderato.

Pani mgr Dominika Glapiak – Piñasiewicz zadziwia idealnym zrównoważeniem emocji, głębią wyrazu i spontanicznością utrzymaną w rytmach. Jej interpretacja, jak i partnera oraz orkiestry kameralnej; była jasna stylistycznie, precyzyjna i na tyle brawurowa, by temu wykonaniu przydać określenie estradowo – zjawiskowej kreacji, która może wstrzymać oddech i na długo zapisać w pamięci.

Uzupełnieniem dzieła artystycznego jest jego opis, stanowiący wyjaśnienie tematu dzieła, jego muzycznej interpretacji.

Część opisowa składa się z trzech rozdziałów poprzedzonych krótkim wprowadzeniem – wstępem, podsumowanych zakończeniem, w języku polskim i angielskim oraz bibliografią; jest ściśle związana z dziełem.

Pierwszy rozdział zatytułowany „Rozwój techniki koncertującej z uwzględnieniem składów instrumentów solowych z perspektywy historycznej”, składa się z sześciu podrozdziałów, których celem jest ukazanie ewolucji, a może raczej rewolucji formy koncertów na więcej niż jeden instrument koncertujący, zakładając, że jednym z nich jest fortepian. Prześledzenie zachodzących zmian formalnych w obrębie gatunku, jakim jest koncert podwójny, to z pewnością duży atut dysertacji, bowiem dowodzi kompetencji Autorki i dużej wiedzy.

Rozdział drugi podzielony na trzy podrozdziały, w całości poświęcony jest omówieniu konkretnych koncertów podwójnych literatury muzycznej, reprezentujących ten dział. Kandydatka pomija koncerty podwójne bez fortepianu jako instrumentu koncertującego oraz koncerty na dwa fortepiany. Porusza w pracy różnorodne ukształtowanie formy w tychże oraz zależności solistów oraz orkiestry.

W rozdziale trzecim dość obszernie traktuje kwestie elementów współpracy solistów i tejże samej na linii soliści – orkiestra. Porusza złożoności wyzwań i wielopłaszczyzności współpracy przy realizacji koncertów podwójnych. Zależności bowiem zachodzące na płaszczyźnie muzykowania zespołowego, poniekąd wnoszą nową jakość interpretacji w grze solowej, i jak sama Autorka pracy twierdzi, wpływają na wykonanie każdego innego koncertu solowego.

Pracę zamyka podsumowanie wraz z bibliografią.

Podoba mi się przyjęta przez Doktorantkę formuła analityczna, charakteryzująca się przejrzystością układu formalnego. Dowodzi dużej świadomości artystycznej i naukowej Autorki. Jej niezwykle subiektywne uwagi, pozwoliły bardziej poznać osobisty stosunek z punktu widzenia psychologii muzyki.

Praca doktorska składa się z dwóch ściśle korelujących ze sobą elementów – dzieła artystycznego dopełnionego zwerbalizowanym opisem.

Te dwa połączone składniki wzajemnie się uzupełniają, stanowiąc wyczerpującą całość.

Praca napisana jest zrozumiałym, komunikatywnym językiem, trafnie dobrane są także przykłady nutowe oraz obszerna bibliografia.

Konkluzja

Praca doktorska Pani mgr Dominiki Glapiak – Piñasiewicz oceniam pozytywnie. Dzięki wysoko przeze mnie ocenionej sztuce wykonawczej Doktorantki i odpowiednim narzędziom badawczym, w wyczerpujący sposób rozwiązuje przedstawioną problematykę.

Praca jest niebanalna, ma walory historyczno – poznawcze. Jest wartościowym przedsięwzięciem artystyczno – naukowym, przyczyniając się do rozwoju zarówno dyscypliny artystycznej reprezentowanej przez Zainteresowaną, jak i całej dziedziny sztuk muzycznych.

Niniejszym stwierdzam, że Doktorantka wykazała się wiedzą praktyczną i teoretyczną, a także umiejętnościami do prowadzenia pracy artystycznej.

W ten sposób Kandydatka rozwiązała założone zagadnienia artystyczne i spełniła bez zastrzeżeń wymagania art.13 ust.1 Ustawy z dnia 14.03.2003 roku.

Stawiam wniosek o przyjęcie pracy doktorskiej Pani mgr Dominiki Glapiak – Piłsiewicz.

Prof. dr hab. Grażyna Bożek – Wota prof. zw.